Ч. 32 (11.286). Львів, субота 11. лютого 1928. Poczłowa opłata uiszczona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Австрії 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41, „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ УКРАЇНЕЦЬ ВІДДАСТЬ СВІЙ ГОЛОС НА ЛИСТУ 18

Більше активности.

Львів, 10. лютого 1928.

До 4. березня, тобто до дня, в якому відбудеться найважніший виборчий акт, а саме акт голосування до сойму, ділить нас уже лише три тижні. В тому часі треба мобілізувати всі сили та енергію для належної підготовки виборців до сего важного акту. Хтож має цим занятися, чи тільки самі кандидати? Ось біля цього питання ми й хочемо спинитися.

Ніде правди діти, що в нас підготовча праця до виборів на місцях не стала досі на необхідній висоті. Очевидно, маємо тут на думці український виб. фронт, що розвивається під прапорами УНДО. Правда, що діячі Обєднання на місцях мають дуже і дуже багато адміністративних та інших перепон у передвиборчій акції, та всеж, незважаючи на те, нічо не виправдує в богатьох випадках їх передвиборчої повільности. Мабуть деякі з них складають всю підготовчу працю на посольських і сенаторських кандидатів Обєднання. А чейже кожний зрозуміє, що самі кандидати не в силі опанувати вповні всіх виборчих теренів. Занедбуючі свої обовязки в підготовчій стадії до виборів діячі не сміють забувати на те, що за такий чи інший висліл виборчої акції відповідають не тільки кандидати і не тільки Центральний Комітет партії, але всі члени партії в цілому краю. Найбільша відповідальність за успіхи чи невдачі лежить в першій мірі на тих, що мають змогу працювати постійно в самій гущі українських виборців, тоб-то по селах. Вони обовязані тепер зужити якнайбільше енергії, використовуючи при тім свої впливи, в тому напрямі, щоби ні один голос не пропав для української національної листи.

Українське Національно-Демократичне Обєднання, як загальнонаціональна понадклясова партія має в своїх радах представників усіх станів і верств, серед яких кожний обовязаний розвинути інтензивну підготовчу діяльність. На жаль, досі цего ми не заобсервовуємо. А так бути не повинно. Навіть деякі кандидати виявляють за мало організаційної та пропагандивної діяльности в тому незвичайно горячому часі передвиборчої підготовки. Те саме можна віднести і до деяких повітових Комітетів Обєднання. Та ні останні мусять собі теж усвідомити, що вони більше відповідальні за підготовчу виборчу акцію чим кандидати, бо кандидати є ставлениками повітових комітетів.

У всіх партіях передвиборча праця в повному розгарі, а в нас не всюди вона на відповідному рівні. Перед нами ще три тижні. Отже час дуже короткий. Та його мусить використати кожний національно свідомий громадянин, зокрема кожний [illegible] ний кандидат і кожний член партії для мобілізації виборчих сил. В теперішньому часі всяке занедбання, всяке перекладання національно-громадських і партійних обовязків на чужі плечі треба вважати національним проступком. Все, що може, все, що користає з якоїнебудь свободи рухів, все, що не привязане до одного місця обовязком, мусить вирушити на поле виборчої боротьби.

Переживаємо хвилі, в яких не можна триматися засади „моя хата з краю — нічого не знаю“. Є це хвилі, в яких ніхто не сміє не бути активним. Такий чи інший вислід теперішніх виборів стане яскравим показчиком нашої політичної виробленосте, промовистим доказом нашої національно-політичної зрілости, або вимовним аргументом на нашу не тільки політичну але й культурну відсталість. Виборча поразка дасть нашим „приятелям“ у руки атут проти нас, дасть їм змогу перед світом вказувати на нашу неміч і тим самим облекшить їм оправдання для їхніх вчинків супроти нас, для їхніх політичних експропріяційних експериментів. На опінії всего політичного світа нам мусить дуже залежати.

В теперішніх часах все тільки дужий і сильний має рацію. Тому мусимо при виборах поступати так, щоби здобути перемогу, щоби вийти побідниками на цілій лінії. Правда, що можна провалитись при виборах, але все таки почуватись морально побідником. Та цінність такої перемоги дуже проблематична. Нашу найважнішу фізичну і біольогічну програну в визвольних змаганнях ми відчуваємо незвичайно болючо на кожному кроці, хоч моральна перемога, можна сміло сказати, остала при нас. Та наших життєвих умовин це нічим не облекшує. Біольогічні закони висуваються в житті нації на перший плян. Переможені все в житті не мають рації, хоч теоретично вона їм у повні належиться. Коли можна велике порівняти з малим, як це ми вгорі зробили, то програвши у великому, не сміємо в малому, в теперішній виборчій кампанії допустити до програної ніяким чином, щоби оминути гірких її наслідків. Бо не можна не тямити, що малі, незначні програні все підготовляють і все складаються у наслідках на одну велику програну, на провал.

Таких перспектив перед собою розгортати не сміємо. З вірою у перемогу, з енергією і завзяттям при безперервній праці та напруженні мусимо вийти при виборчій кампанії побідно. Тільки відкиньмо байдужність, вирвім з корінням рівнодушність та інерцію, викрешім усі з себе весь можливий запас енергії та мобілізуймо сили до виборчого акту. Не спізняймося!

Відродження Литви.

(Інформаційний виклад проф. М. Біржишки в Товаристві письменників і журналістів про литовський культурний рух.)

I.

На розцвіті литовського письменства. — Дуонелайтіс, Давкантас і Базанавічюс. — Заборона латинки. — Пруська Литва пiємонтом національного руху. — Народники і „Авшра“. 1904 рік і „Великий Сойм“ 1905 р.

В останніх днях Львів витав рідкого гостя, професора ковенського університету М. Біржишку, який відвідавши Вильно, Варшаву і Краків, заглянув і до нашого Львова. М. Біржишка, хоч є молодою ще (40-літньою) людиною, має вже своє імя в культурному відродженні литовського народу. Довгі літа працював він у Вильні, а тепер викладає історію литовської літератури на ковенському університеті. Одночасно стоїть він на чолі „Союзу визволення Вильна“.

Відвідавши нашу редакцію, пан. професор дуже радо згодився на пропозицію Т-ва письменників і журналістів дати інформаційний виклад про литовський культурний рух. Виклад цей відбувся для членів Т-ва письменників і журналістів та запрошених гостей в середу (8. ц. м.) в салі редакції „Діла“. Крім письменників і журналістів бачили ми між слухачами д-ра В. Охримовича, през. Децикевича, д-ра Евг. Бурачинського, дир. Савичя, дир. Филиповича й ін.

Привитаний ред. В. Мудрим розпочав проф. Біржишка свій цікавий виклад (російською мовою) від найдавніших літературних зразків.

На Великій Литві (державній) панували руські (білоруські) культурні впливи і за часів незалежного Великого литовсько-руського князівства і після унії з Польщею. Початків литовського письменства треба шукати в прусько-протестантській Литві. В р. 1547 в Кенігсбергу появляється литовський катехизм Мартина Мажвидіса з букварем і співником. Звідсіля природньо, що литовське письменство має виключно релігійний характер. У державній Литві перша литовська [illegible] видається в 1526 р. Є це катехизм Миколи Давкши. З розвитком протестантизму серед магнатів і шляхти поволі зростає і литовське релігійне письменство. Але з наступленням католицької реакції той рух припиняється.

Зате розвивається письменницький рух за Німаном у пруській Литві. Німці (Гарткнох, а опісля Лессінг, Гердер і Гете) цікавляться поганською минувшиною пруської Литви, а литовці збирають народню творчість Литви і пісні литовського народу. На підкладі того зацікавлення являється великий литовський поет пастор Хр. Дуонелайтіс, що около 1750 р. написав велику поему „Чотири пори року“ (видану 1818 р. разом з німецьким перекладом).

В добі романтизму те зацікавлення литовською народньою творчістю проявляється і на Великій Литві. За прикладом Дуонелайтіса появляються поезії Стразделіса-Дроздовського (1814) і С. Станевича. Привязаний до литовської минувшини і мови С. Давкантас (1793—1864) мріє про створення великої, багатої і всесторонньої литовської літератури. Пише він брошури на господарські теми, перекладає Непоса, укладає книжки для дітей, польсько-литовський словник, збирає жмудські пісні і пише велику історію Литви. Найважнішим його твором є „Буде сеновес Летувіо Кальнієну ір Жемайтію“ (Звичаї староврвних литовців і жмудинів). Давкантас був першим литовським народовцем, що поставив справу національного відродження Литви на грунті повної культурної самостійности. В тому самому напрямку виступив по ньому литовський [illegible] Мотей Валанчюс (Валончевський 1801—1876), пізніший епископ. Він займався литовською старовиною та видав працю „Жемайтію вискупістє“ (Жмудське епископство). Ставши епископом, покликав на свого секретаря Давкантаса і разом з ним розпочав енергійну освітню і видавничу діяльність на релігійно-моральному грунті. Намагався він основати литовський періодичний часопис, одначе без вислідку. Періодичну пресу в тому часі (1846—1864) заступали численні календарі, які відіграли дуже велику ролю в історії освіти й освідомлення литовської народньої маси. Подавано в них не лише цікаві відомости, друковано не лише повчаючі статті, але й поміщувано етнографічні матеріяли та поезії й оповідання литовських письменників. За Олександра II., в добі великого оживлення в російській імперії, оживлення, спричиненого наслідками кримської війни, розростається й літературна діяльність литовців. Єдиною литовською інтелігенцією в тому часі були священики, спершу дрібношляхетського походження, а опісля (після фактичного знесення кріпацтва в р. 1861) майже виключно селянського. З тією хвилею литовський рух починає прибирати яскравий демократичний характер.

Але одночасно на литовський культурний рух спадає великий удар. Міністр внутр. справ Валуєв видав 13. вересня 1865 р. указ, який забороняв друкувати литовські видання латинкою, дозволяючи на їх друк російським письмом. Литовський народ не прийняв видань, друкованих російським письмом. Та заборона тривала повних 40 літ (до р. 1904). Тоді знову литовський видавничий рух концентрується на пруській Литві. В Тильзиті появляються латинкою литовські молитовники, букварі і календарі, які контрабандою дістаються на російську Литву. Проганяючи з Вильна литовський літературно-культурний рух, російський уряд тим самим віддав Вильно полякам.

В тому часі заходять основні зміни в структурі литовської інтелігенції. Була вона досі у великій більшости майже виключно духовна. Розуміється, що литовський народ витворював і світську інтелігенцію, але вона не могла найти місця на литовській території. Вона мусіла мандрувати за пристановищем по широких просторах Европейської Росії і по Сибірі.

Поза духовною інтелігенцією, яка хоч частинно находить пристановище на рідній землі, витворюється і світська інтелігенція, головно селянського походження, перейнята новими ідеями праці для народу. Студенти-литовці в Москві і Петербурзі а потім у Варшаві єднаються в кружки самоосвіти, студіюють литовську історію, захоплюються поглядами Давкантаса і снують плани про широку національно-культурну працю для рідного народу. Не маючи змоги на території російської Литви відновити видавничий, національно-культурний рух, вони примушені знову перенести свій культурний осередок на територію пруської Литви. З їх кружка виходить недавно померший великий культурний діяч д-р Бассанович, який в 1883 р. засновує часопис „Авшра“ (Зоря), що в короткому часі поширюється і на російській Литві. Трилітнє істнування „Авшри“ (1883—1886) мало великий вплив на розвиток литовського національного відродження. Д-р Бассанович і співробітники з редакторів „Авшри“ Шлюпас стають дійсними керманичами литовського руху. Одначе перепони, з якими зустрічалося видавання „Авшри“ на пруській території, примушують литовських патріотів думати про перенесення часопису на територію Великої Литви. Розуміється тут треба було перш усього постаратися про знесення заборони друку литовських видань латинкою. Та [illegible] не вийшло.

Упадок „Авшря“ пригноблюючо вплинув на народницьку литовську інтелігенцію. Литовська студентська молодь, обєднана в тайному товаристві „Лієтува“ (Литва) засновує в Тильзиті часопис для інтелігенції „Варпас“ (Дзвін), а опісля хліборобську газету „Укінінкас“ (Хлібороб). Майже одночасно появляється в Тильзиті католицький часопис під назвою „Жемайчію ір Лієтувос Апжвалга“ (Жмудський і литовський огляд). Таким чином два крила литовського національно-культурного руху: поступово-демократийний і клерикальний — вустрічаються на литовському народньому ґрунті. Вплиття „Варпаса“ і „Апжвалги“ пройняли народні маси, творячи трівкий підклад національного освідомлення і національного розвитку. Читальництво й освідомлення поширювалося в суспільних низах, а одночасно зростала чисельно литовська інтелігенція.

В р. 1896 упадає „Апжвалга“, але на полі бою залишається „Варпас“ і „Укінінкас“, які разом з іншими литовськими часописами діждалися в 1904 р. знесення заборони друкувати книжки і видання латинкою. З тією хвилею зменшується литовська продукція на пруській Литві, продукція — так сказатиб — експортова, а росте литовська продукція на російській Литві. У Вильні і Петербурзі повстають литовські періодики, як консервативний „Лієтувію Лайкраштіс“ (литовська газета), „Вільняус Жінос“ (Виленські Вісти), поступово-народній „Лієтувос Укінінкас“ (Литовський Хлібороб) і за кордоном соціялістичний „Дарбінінку Бальсас“ (Голос Робітників). Литовська преса, литовська літературна творчість і культурна діяльність стає менш-більш на ґрунт нормального розвитку. Розвивається не лише литовський літературний і культурний відродженський рух, але росте і рух політичний, творяться партії з означеними програмами. В тих умовах великою і далекосяглою подією був литовський національний конґрес зав. Великий Сойм у Вильні з участю понад двох тисяч представників не лише з Великої Литви, але і з пруської та з литовський кольоній, розсіяних по просторах царської імперії. Керма конґресу спочивала в руках крайно демократичних елементів: радикальних демократів, соціялістів і радикального союзу учителів. Конґрес ухвалив домагатися автономії для Литви зі соймом у Вильні, вибраним на основі чотироприкметникового права голосування. Згідно з винесеною резолюцією „Автономічна Литва має складатися з теперішньої етнографічної Литви як ядра та тих земель, що до неї тягнуть з оглядів економічних, культурних, національних або інших і яких населення виявить на те свою волю шляхом плебісциту“. Розуміється, одночасно виставлено й мінімальну програму, себ-то домагання національних прав для Литви.

На виборчому фронті.

З ПРЕЗИДІЇ УНДО.

ІНФОРМАЦІЇ.

Важне для громадських виборчих комітетів.

1) Мужі довіря листи ч. 18. На основі виборчої ординації допущені в днях 4. і 11. березня н. р. до льокалю обводової виборчої комісії в часі голосування і в часі обчислювання голосів мужі довіря зголошених виборчих лист в данному окрузі. В цей спосіб дає виборчий закон можність контролювати нашим мужам довіря при обводових комісіях хід цілого виборчого акту. Тому при кожній обводовій комісії мусять бути установлені наші мужі довіря.

На основі арт. 63. виборчої ординації зголошують мужів довіря до поодиноких обводових комісій **повновласники** виборчих лист при окружних виборчих комісіях. Щоби повновласники листи ч. 18 могли зголосити до окружної виборчої комісії мужів довіря при кожній обводовій виборчій комісії, треба щоби кожний наш місцевий виборчий комітет подав в якнайкоротшому часі на адресу Окружної Виборчої Канцелярії імя і призвище, місце замешкання, звання та вік, мужа довіря і одного його заступника. При цьому належить подавати, де є осідок обводової комісії, до якої цей муж довіря призначений, як також треба подавати число обводової комісії. Мужами довіря можуть бути лише такі особи, які мають право голосування в тій комісії, при якій вони є установлені мужами довіря.

На мужів довіря слід подавати свідомих громадян, грамотних та обізнаних з виборчою ординацією, які могли би і вміли б контролювати діяльність виборчих комісій. Найкраще, щоби той сам муж довіря **був призначений до виборів соймових і сенатських,** тому він повинен мати право голосування до тих обох устапов.

Мужів довіря належить зголошувати до окружних виборчих канцелярій, яких адреси ми вже свого часу оголосили в пресі. Для певности подаємо їх ще раз: Округ 47: О. Йосиф Лішанський Мякіш Новий, поч. в місці (Mięķisz Nowy ad Jarosław). Округ 48: д-р Володимир Загайкевич, Перемишль вул. Пілсудського ч. 1 (дім „Віри“ Побереже); Округ 49: Ілля Фелевич, Самбір, пл. Церковна; Округ 50: Львів, вул. Костюшка ч. 1 а; Округ 51: Окружна Виборча Канцелярія, Львів, вул. Костюшка ч. 1 а.; Округ 52: Остап Луцький, Стрий, Агенція „Дністра“; Округ 53: Д-р Юліян Олесницький, Станиславів, вул. Липова ч. 18; Округ 54: Адвокатська канцелярія д-ра Ст. Барана, Тернопіль, вул. Міцкевича ч. 3; Округ 55: Окружна Виборча Канцелярія Львів, вул. Костюшка ч. 1 а.

Щодо **мужів довіря при голосуванню до сенату,** то поодинокі Окружні Канцелярії пересилають копії зголошених мужів довіря для повновласників сенаторських лист. І так на адресу львівської Окружної Канцелярії мають бути переслані списки **мужів** довіря зі слідуючих повітів: Бібрка, Березів, Чесанів, Добромиль, Дрогобич, Городок Ягайлонський, Ярослав, Яворів, Кольбушова, Кросно, Ліско, місто Львів, Львів-повіт, Ланьцут, Мостиська, Ніско, Перемишль, Переворськ, Рава Руська, Рудки, Ряшів, Самбір, Сянік, Сокаль, Старий Самбір, Стрижів, Тарнобжег, Жовква. На адресу тернопільської Окружної Канцелярії мають пересилати списки своїх мужів довіря слідуючі повіти: Борщів, Броди, Бережани, Бучач, Чортків, Гусятин, Камінка Струмілова, Підгайці, Перемишляни, Радехів, Скалат, Теребовля, Тернопіль, Заліщики, Збараж, Зборів, Золочів. На адресу станиславівської Окружної Канцелярії пересилають списки своїх мужів довіря слідуючі повіти: Богородчани, Долина, Городенка, Калуш, Коломия, Косів, Надвірна, Печеніжин, Рогатин, Снятин, Станиславів, Стрий, Товмач, Турка, Жидачів.

Тому, що поодинокі повіти в богатьох випадках мають зовсім інші виборчі осередки при соймових і при сенатських виборах, то завдання поодиноких Окружних Канцелярій є **допильнувати, щоби підписи зголошених мужів довіря з поодиноких повітів були переслані куди слід.**

Справа зголошування мужів довіря є для нас дуже важною, тому ці зголошення слід негайно пересилати.

Важне для Повітових Виборчих Комітетів.

2) Картки до голосування. Виборчі картки до голосування вже друкуються і їх можна відбирати від 10-го лютого почавши в Краєвій Народній Канцелярії, вул. Костюшка ч. 1 а, II. пов. Картки буде ться видавати тільки окремо для цього виделєґованим висланцям Повітових Народніх Комітетів. Щодо дальшого транспорту і розділу тих карток на місцях, то Повітові Виборчі Комітети, повинні завчасу відібрати картки, щоби вони в часі дійшли до всіх громад і до рук виборців.

3) В справі управнень **мужів довіря** і в справі техніки голосування будуть оголошені своєчасно в пресі докладніші інформації та поясненця. — Львів, дня 8. лютого 1928.

Головний Секретаріят Українського Національно-Демократичного Обєднання.

ПЕРЕДВИБОРЧИЙ ПІДГОТОВЧИЙ РУХ У КРАЮ.

ОКРУГ 52. (СТРИЙ).

Долинщина.

Сама Долина не здається одно з найбільше політично зрілих міст, де одиноким і повним паном ситуації є тільки УНДО. Про інші українські партії і чутни немає. З польських партій тільки „Одинка“ і ППС розпочали свою „діяльність“. — Дня 7-го н. м. „запросила“ поліція з цілого повіту — між іншим — і воєнних інвалідів, вдів і сиріт до староства в Долині, яке наказало всім взяти участь у виборчому вічу, що відбу-

ВОЛОДИМИР БИРЧАК.

На княжому дідинці.

(Докінчення.)

Князь чекав, аж успокоїться.

— Братя і дружино моя ти наймолодша! Нині в перше вирушаєш в бій і на твій бій хочу оце сказати тобі коротке слово, щоб все його памятала. Не видумане говорю оце слово, а таке, що пережив я його в трудах життя та у боях.

— Ідете в бій із угрином. Знаєте самі, що бою з угрином ми не зачинали. Це він зачав перший. Ну, годі, не будемож боягузами, що бояться бою, а зачав він, добре, ми й потягнемо у бій і покажемо, як вміємо воювати!

— Памятаєте, що перед роком ми воювали і перед двома так само на весну як нині ми тоже воювали і перед трома ми тоже були в бої. Рік за роком ми старші веснуємо в боях і — як це ви, мої наймолодші знаєте — ми все воювали із побідою, усе вертали ми домів у славі. Ось тому і скажу я вам нині тайну, ізза якої ми все відносили побіду, а наші вороги чому втікали з поля бою. Послух і карність — оце та наша сила, що досі давала нам побіду, це та сила, що й нині в бої з угрином має дати нам побіду. Послух і карність! Бо памятайте ви оце, що мала сокира розбиває богацько разів більше дерево тільки тому, що частини заліза тримаються сильніше і тугіше в купі як частини дерева. Ось так і малі війська розбивають часто в трое, в четверо сильніщих ворогів тільки тому, що в малих є карність, послух і посвята. До карности, послуху, посвяти кличу вас оцим!

— Проти нас іде сильний ворог, щоб нам забрати нашу волю, нас всіх перемінити в рабів. Та ви усе памятайте, що свобода найдорожший скарб! За цей найдорожчий скарб наші батьки й діди наші ішли в бій і щербили чужі кости й сипали ворогам могили. І ми вірні, вірні їх сини, радше згинемо в боротьбі, як станемо рабами! Свобода найдорожчий скарб!

— Ворог хотів би нас розлучити, бо розлучених лекше є побити як злучених разом, в одно. Тому памятайте і будьте все послушні, карні і злучені в одно як цей мій кулак!

І князь підняв високо в гору затиснений кулак.

— В часі супокою отворена моя долоня і пальці гнуться в ріжні сторони. Але зближається ворог, тоді пальці й долоня лучаться в твердий кулак і бють! І ми будьмо нині одним кулаком, а тоді не страшний нам ворог і наша свобода!

— Ходімо отже злучені разом! Забудьмо нині ті усі дрібниці, що нас розлучують. Злучені разом пощербимо ворожі кости, ворожою кровю зросимо поля, а їх самих дамо крукам і воронам на жир, непрошеним гостям усиплемо могили. І знов з ворожих могил зродиться наша воля! А тільки памятайте нині, присно і во віки віков, амінь! — і князь знов підняв твердий кулак вгору і так тримав його високо перед всіми.

Серед рядів царила безмежна тиша.

По сему полки рушили, а князь Володар переїхав тимчасом дідинець і виїхав за ворота, щоб там стати й побачити в поході полки наймолодших. Княжна з товаришками остала ще на дідинці й бачила, як її хоругов винесено на чоло, почула, як заграли труби, ударили бубни й полки рушили. Їй пригадалися слова, які вчора говорила мамі: на переді іде моя хоругов, вітер її розвіває, а лев пнеться в гору та все в гору, а війська йдуть, несеться пісня: раз, два, раз, два... Мати сміялася з неї, але це таки так, як вона казала! Чудово, гарно! Війська йдуть, несеться пісня, раз, два, раз, два — і до такту й собі зачала княжна вибивати кроки.

Дідинець опорожнився. Остав ще тут тільки князь Давид Ігоревич, якого князь Володар мав зараз вислати на чолі посольства в степ. Був тут іще й сліпий князь Василько на коні. Княжна Анна глянула і їй зробилося стрийка жаль. Заграли труби, вдарили бубни і все, що живе, рушило в похід. Посеред площі сидів на коні один її осліплений стрийко. Стояв мовчки, вдивлений перед себе, вслуханий в відгомін кроків, що віддалялися. Стояв і слухав задуманий мовчки.

Княжна Анна дивилася на стрийка і пригадала собі, як в степі відлітають птиці, а тільки хворі, з поломаними крилами остають сумні та прибиті. Так сумний стояв тепер і її осліплений стрийко. Княжна побачила, як мовчки підняв він руку в гору і мовчки благословив.

— Стрийку! — промовила, підійшовши до нього. — Відійшли, а ми вертаємо домів.

— Вертаємо! — відповів сліпець. — Не нам іти вже в бій. Та не значить це, щоб ми дармували! Богацько є таких річей, що видючі — заняті світом — їх не бачуть, не обдумають. Як батько верне, пришли його до мене, Анно.

І ще не скінчила княжна розмови із сліпим князем, як на дідинець увігнався гонець на коні. Спішив до княжої палати, але побачивши, що княжна стоїть ще тут, до неї навернув коня.

— Великоможна княжно, батько переглядає полки, а до города зближається Лука, син грецького царя на чолі свого полку! Прийшов князеви в допомогу! — подав їздець вістку і пігнався до княжого двора.

Княжна станула в першій хвилі як укопана, така нечайна й несподівана була оця вістка. Прийшов на чолі свого полку!

— Княжно! — промовила подруга Марія, донька воєводи Петра. — Ходімо, княжно, в двір. Це так говориться, що він прийшов великоможному князеві в допомогу. Це він не так в допомогу в бої, а це він прийшов тебе, княжно, сватати. Проте ж говорять уже всі! Ходімо отже, бо тобі, княжно, треба й переодягтися.

Княжна почервоніла.

— Ходімо! — промовила. — Не ялося, щоб грецький царенко прийшов в княжий двір і нас ось тут застав, немов то вийшли йому на привіт. Виж знаєте, дівчата, що я й не бачила його ще й не знаю, який він. Це його батько рішив, щоб він мене сватав, та я нічо... Ходімо скоро!

І княжна скоро увійшла з подругами в палату.

Із перед воріт доносилися нові боєві труби.

несе в салі повітського „Сокола". По віту сідніє було тільки оігрітении селян, яких матеріяльної залежности від інакших рент хочуть надужливати місцеві польські чинники. ППС, два перед місяцем порозсилала своїх агітаторів по селах де натрафляли на порядну відправу зі сторони селян тепер цілковито зрезигнувала з місії спасения українських працюючих мас. З черги відбулися в повіті слідуючі виборчі віча: Дня 29-го січня н. р. реферував д-р Д. Горбовий як делегат повітового Комітету УНДО-ня в Долині на виборчих вічах в Колитині і Грабові. Влаштування віча, передовсім в Лопянці мало для місцевих відносин велике значіння, бо тамошній кандидат УНС-а Лешко укривав досіль своє властиве обличчя рекламуючи себе оборонцем українського народу. Грабів оказався ляд сполівании селом національно-свідомим та політично сконсолідованим. — Дня 5-го лютого н. р. мало відбутися сельробівське віче в Брошневі, куди й виїхав згаданий відпоручник повітового УНДО в Долині. Сель-робівський агітатор на віче не явився так, що тільки д-р Горбовий реферував там про виборчу акцію. Безпосередно по рефераті прибіг до салі віча представник поліції який з приводу мнимо тісної салі в сомнії розвязав віче. — Найбільшої уваги заслугує виборче віче українського робітництва в Долині, яке відбулося 5-го лютого в домівці Братської Хати. Віче одноголосно єаявило, що свої голоси віддасть тільки на бльок непольських народів. Крім того одноголосно принято дві резолюції, з яких першою робітництво закликає все українське громадянство до створення одного національного виборчого фронту під прапором УНДО, а другою вкладає на наше парляментарне заступництво обовязок боронити інтересів українського робітництва.

Войниліщина.

Заповіджене на неділю 5-го н. м. віче УНДО у Войнилові відбулося дуже величаво. Вже в год. 2-ій заповнилася простора саля вічевиками по береги, а що всі не могли в ній поміститися, то двері до салі мусіли стояти отвором, аби люди могли слухати і з подвіря. На вічу були люди з усіх громад Войниліщини. Прибуло ок. 600 селян, кількох священиків, і, на жаль, лише 3 учителів.

Віче отворив голова Повітового Комітету УНДО-ня п. Юрко Гаджаровський та візвав вічевиків, аби вибрали собі президію віча. До президії вибрано одноголосно: п. Ю. Гаджаровського (голова), Евстахія Брецка з Бабина (заст. голови), а секретарював п. Василь Кондрат з Тумашовець. Коли на порозі салі явилися наші кандидати на послів, незабутній діяч і організатор Калуської Землі д-р Іван Куровець та Остап Луцький вічевики привітали їх окликом „Славно" і оплесками. Опісля промовляв перший д-р Куровець. В своїй промові представив бесідник положения нашого народу під Польщею і закликав не ділитися на групи, а одноцілим фронтом приступити до голосування, бо лише в той спосіб можна буде осягнути більше число голосів та вибрати більше послів. Другий промовець п. О. Луцький змалював наше тяжке положения по українсько-польській війні. Щоби з того тяжкого положення вийти, треба нам гуртуватися в кооперативах, читальнях „Просвіти", закладати Соколи та Луги бо лише в той спосіб двигнемося економічно та піднесемося культурно й політично. Інші завізвав вічевиків, аби селяни знову показали свою політичну зрілість та одноцілим фронтом віддали свої голоси дня 4. і 11. березня на листу ч. 18.

В дискусії забирали голос п. Марко Федишка, дир. О. Луцький, о. Михайло Кравчук, п. Ю Гаджаровський та інші. Коли листа промовців вичерпалася, секретар віча п. Василь Кондрат поставив внесення, яке приняли всі зібрані одноголосно. Внесення це звучало так: Віче у Войнилові в дня 5-го лютого ухвалює Центральному Комітетові УНДО повне довіря за його політичну діяльність. Усі присутні будуть голосувати на листу ч. 18 і працюватимуть з усіх сил, аби запевнити перемогу при виборах Українському Нац.-Дем. Обєднанню.

Опісля голова Ю. Гаджаровський замкнув віче а вічевики розійшлися зі співом нац. гимнів.

ОКРУГ 53. (СТАНИСЛАВІВ).

Дня 5-го лютого н. р. скликано величаве передвиборче віче УНДО під голим небом в Богородчанах Старих. Віче отворив о. Городецький. Коли опісля забрав голос делегат Центрального Комітету УНДО п. Корчинський Іван, заморочена сельробівсько-радикальна банда з Костем Василем і радикалом Гарбузом на чолі почала робити такі крики та вереск, що президія була змушена перенести віче до хати п. Стельмаха

Василя. Дві кімнати були битком набиті селянами. Реферував п. Корчинський, а після нього промовляли о. Городецький, Комарницький, сел. Магас і ін. Присутні з погордою висловлювалися про вдачу шайку сельробівців, яка получилася з радикалами, щоби тільки розбити віче УНДО-ня. Присутні заявили, що віддадуть свої голоси тільки на одинокий партію УНДО-ня і її листу ч. 18.

ОКРУГ 54. (ТЕРНОПІЛЬ).

Копичинеччина.

Виборча горячка не опанувала так дуже нашого повіту як це діється в інших повітах. Повіт виявив вагу одного фронту піде одною лавою до виборів за листою УНДО. Деякі амбітні одиниці старалися ради посольського мандату ввести заколот в повіт, однак їх виступи не мають ніякого значіння. За те по польській стороні помітне сильне поденервування. В нас агітує все, від усіх польських чинників почавши, а на Дмитрикові з УНС-а скінчивши. Староста скликує що тижня урядові війтівські конференції і на кожній не забуває про листу ч. 1, а для допомоги запрошує собі кандидатів з тієї листи для виручки в агітуванні. Інсп. шкільний Самборський заявив на останній учительській конференції всім учителям, що для нього мірилом учительських кваліфікацій буде кількість голосів, відданих на листу ч. 1. Залізничник Сопел їздить по повіті, кидається на всі сторони, агітуючи за листою безпартійного бльоку співпраці з урядом, а тим самим і за собою. Не дармують і польські монархісти під кермою о. Слівінського, „греко-католицького пробоща" з Перемилова. Вшехполяки уперто мовчать і ждуть аж ті більше крикливі викричаться. Відбуваються часто довірочні наради, які справді ведуть вповні довірочно. — Кандидат нашого повіту п. Запалинкут обїхав уже цілий повіт і на днях переноситься в повіт борщівський. Його річеві і безпристрастні виборчі реферати зацікавлювали дуже і притягали на кожне зібрання дуже численних слухачів. Сільські виборчі комітети працюють на місцях справно по всім вказівкам повітового виборчого комітету, який на час грудня і січня скликав і три наради до Копичинець.

За допущення української мови до нарад Приб. Ради.

З МІСЬКОЇ РАДИ.

Львів, 10. лютого 1928.

На вчерашн. засіданні прибічної ради урядового комісаря справу затягнення короткотермінової позички 2 міл. зол. (на рахунок призначеної позички 7 міл.) реферував радн. **Децикевич**. В голосуванні принято внесення на затягнення позички 2 міл. зол на 8 проц. і уділення забезпечення на цю позичку нерухомостей міських електр. залізниць. З черги рад. **Децикевич** відчитав декларацію Українського Клюбу до урядн. комісаря в справі допущення української мови до нарад прибічної ради. На основі закону уживання української мови поруч держ. польську мову ухвалити може лише репрезентація даної самовр. установи. Тому, що прибічній раді не признано права змінювати порядку чинностей ради — згідно з відносними правними постановами урядовий комісар у власній ділянці може видати розпорядок про допущення до нарад поруч держ. польську мову також української. Інтерпелянти просять про це урядн. комісаря. Ком. **Стшелецький** у відповіді заявляє, що хоч законно міг би видати такий розпорядок, то одначе не приписує собі тої власти, щоби індивідуально сповнити просьбу, висловлену в інтерпеляції. Коли ж би внесення про допущення української мови до нарад вплинуло з боку ради, то це внесення комісар перепише до... [illegible] без того спротиву.

АРЕШТУВАННЯ.

Львів, 10. лютого 1928.

Арештованих ред. „Громадського Голосу" О. Наврольського і Стахова випущено вже на волю. Рівночасно на їх місце арештовано члена редакції згад. часопису Матчака й адміністратора Осиповича.

З комуністів арештовано далі Петра Легешу, Теод. Кульчицького і Мойсея Бляйєра. Крім того арештовано в поїзді з Данцігу до Варшави Козицького і Чучму, обох кандидатів на послів партії Сельробу.

РАДІЧ ТВОРИТЬ КАБІНЕТ.

Білгород, 9. лютого 1928.

Вукічевич, якому король поручив утворити кабінет, зрікся своєї місії, бо не мав підпорки. Місію утворити кабінет одержав провідник хорватської селянської партії Степан Радіч. Думають, що Радічеві не вдасться утворити кабінет і що йде лише про це, щоби зискати на часі та щоби приготовити основи для утворення нового кабінету. Як найповажніших кандидатів на будучих шефів уряду СХС називають Узуновича, Давідовича і Нінчіча. Не є виключено, що до евент. кабінету Давідовича Радіч вступив би як міністер освіти або дієнництва.

САМОВБИВСТВО УРЯДНИЧКИ.

Львів, 10. лютого 1928.

При вул. Піярів 17. поповнила самовбивство урядничка нафтового товариства „Домброва" Антоніна Новосад, заживши двоокису вугля. Причина самогубства незнана.

НОВИНКИ.

— **Подяка.** Складаю щиру подяку Хвальному Українському Лікарському Товариству і його Президії Вп. ПП. Д-ру М. Музиці, Д-ру Максимонькові, всім Товаришам місцевим і з краю як рівнож Вп. П. Д-ру Е. Лукасевичеві з Варшави, який особисто приїхав, рівнож Вп. П. Д-ру Шепченкові з Радивилова, директорові шпиталя О. Пелехові з Сокаля, Д-ру Прийці з Перемишля, Українській Спілці лікарів у Празі і іншим українським установам, а також Вп. П. Президентові Юліянові Романчукові, всім, які з нагоди свята моєї 40-літньої лікарської праці надіслали щирі привіти. — З приводу цього свята складаю 100 дол. ам. на будову українського шпиталя у Львові при Народній Лічниці. — З пошаною **Д-р Іван Куровець.**

— **До відома виборців.** Львівський магістрат повідомляє: Львівські громадяни, які не перевірили, до якої виборчої округи належать, а змінили мешкання від 1-го червня 1926 р., повинні у власнім інтересі подати свою адресу в міськім інформаційнім бюрі, школі Міцкевича, вул. Рутовського 15. від 9-го до 15. лютого від 8-ої до 8-ої веч., де дістануть інформації про свій дозвіл до голосування.

— **Новий український професор, але... у Варшаві.** Д-р Степан Балей призначений у варшавськім університеті на новоутворену там катедру психольогії педагогіки як надзвичайний професор.

— **Відзначення українця в Чехословаччині.** Михайло Лісікевич із Белза призначений радником найвищого суду Ч. С. Р. Це відзначення замітне тим, що на 10 посад було 58 кандидатів і що наш земляк належить до людей молодшого покоління.

— **Особисті вісти.** Секція Медиків у Берні, повідомляє про промоцію на д-ра всіх лікарських наук Білика Нестора зі Львова, на Масариковім Університеті у Берні.

— **Темна хроніка.** Львівський шофер Казимир Гук відповідатиме за злочин насильства супроти неділітньої доньки своєї незаконної жінки. — Два румунські злодії пробували вчора трохи опорожнити галантерійну крамницю в білий день на вул. Легіонів, в обідовій порі, але не мали щастя; Янкель Шнетман і Йосько Каммп пішли на Баторія. — Наймсь дотепний член громади Острова, біля Ширця, Майнгардт умів вільно літ брати пенсію як військовий інвалід, дарма, що в війську не служив, а дістав ревматизм, копаючи став. — Ще дотепнішими опукашникі покадалися

два варшавські злодії, що виступали як священики, правили богослуження, брали позички і один на підставі фальшивих документів навіть не пагався злоиоститись в єпископській консисторії. Один із них Задембський, був раніше... поліційним урядовцем в Августові.

— **Інформації віденської преси.** У віденськім „Нає Вінер Абендблят" ч. 31, находимо у вступній статті „Виборчий рух у Польщі" таку фразу: „Новим явищем у Сх. Галичині є нова новна т. зв. москвофілів під проводом д-ра Трильовського, які виступають як оєднавачи українських і російських груп, а крепітор мають дуже радикальну програму". Добрі інформації!

— **Смерть відкривника електронів.** Голляндець Генрік Антон Льоренц, що помер у тихому місточку в Гаарлемі, в 75 р. життя належить до найбільших сучасних учених. Його імя звязане із фізичною теорією електронів і окресленим законом його імені „сила Льоренца". Льоренц є творцем теорії, що електрику, яко ще досі незглиблене, можна розкладати на елементи ще менші як атоми — електрони. Електрон у порівнянні з атомом, яких 8000 трільонів міститься на голівці шпильки, є мільйон разів менший! Таке твердження вивернуло фізичні закони вверх дном. Імя Льоренца стало ще більше відомим, завдяки термінам „контракція" і „трансформація Льоренца". Тут іде про теорію у найтіснішім звязку із теорією умовности Айнштайна. Льоренц пробував пояснити відомі досліди Мікельсона про ймовірний рух землі в світляній етері теорією скорочення заходячих тіл наслідком їхнього руху. При цьому він дійшов до математичних формул дуже близьких до тих, яких розвязку найшов згодом Айнштайн. Він ріжнився від Айнштайна лише в їх розумінні; таким робом повстали дві фізичні теорії, тотожні у ділянці фізики, ріжні з фільософічного погляду. Ясно, що без праці Льоренца Айнштайн не був би дійшов до своїх далекосяжних висновків. Льоренц хутко зажив слави. У 26 р. життя став він проф. унів. у Лейдені, що видав стільки вчених, а в 5 літ пізніше його імя стало скрізь відоме завдяки своїм відкриттям. Він виховав довгий ряд молодих дослідників, був незвичайним організатором збірної наукової праці, прегарним презедентом, автором виключно ясних творів і володів крім рідної свобідно німецькою, франц. та англійською мовами. Всі ці прикмети довели його до становища провідника „Міжнародного Інституту для умової співпраці".

— **Рекорди.** Один із найславніших сучасних малярів японець Фужіта розвівся в Парижі зі своєю жінкою. Фужіта подав мотив, що жінка француженка ставиться до нього з погордою і називає його „китайцем". Фужіту боронив відомий дипльомат Де Монзі. — Канада має сенатора Жоржа Дессоля, який святкував цими днями 100-ліття своїх урідин, житєм бальорий. — У Берліні в одній гімназії застрайкували учні, протестуючи проти огидних лекцій, уладжено приватної. — У Будапешті 66-літній Ал. Тот, піяк-сліпий, залучив свою 73-літню жінку, завозивши з одною особою 22-літньою свідком. — У Тузлі арештували контрабандиста, якого підозрівали в незаконній торгівлі золотом. Обшукавши його на поліції найшли в ... 80 золотих монет по 10 франків. — В англ. графстві Ворвікшир найдено ... тіло передісторичного діносавра, добре збереженого. Його голова має трикутну форму із трьома виріжками на очну ... Директор передістор. музею в Лондоні означив ціну цієї находки на 100.000 ... — У берлінськім процесі проти вбивців ... братів Баркатів промови оборонців і прокураторів триватимуть 3 години.

— **Арештування редакції в Харкові.** Радянський комісаріят для ... них справ наказав арештувати ... за статтю ... „Сього Комуніста" ... та ... проти ... на Україні і ... центральний уряд ... пролетаріату ... [illegible]

ґутес. Чрезвичайка заарештувала весь склад редакції „Українського Економіста".

— **Як живуть московські вчені.** Виписуємо із „Ізвєстій" таку інформацію: Із 6530 зареєстрованих наукових працьовників окрему кімнату має тільки 1440. Секція управи мешканцями не мае змоги поправити цих обставин наукової праці. За останній рік тільки 18 осіб дістало нове мешкання.

— **„Заслужені діячі мистецтва".** „Рабочая Газета" повідомляє: Державне Московське В-во рішило вжити заходів, перед Народ. Комісаріятом Освіти, щоби вшанувати офіціяльним титулом „заслуженого діяча мистецтва" таких письменників: Максима Горкого, А. Серафімовича, С. Подячева і Демяна Бєдного. Можна уявити собі кваспу міну Горкого, коли він дістане цю честь у товаристві всяких заслужених „мистців".

— **Де була Троя.** Визначний нім. географ і мандрівник проф. Павло Беркгард доказував цими днями в Мюнхені перед ученими, що те все, що нас учили в школі про місце Трої — невірне. Він доконав розкопок, які докажуть, що Гомерівська Троя зовсім не находилась на березі Малої Азії, а в Тунісі, між Шотом і Джерідом. Отже т. зв. Гераклевими стовпами є не Гібральтарські скелі, а дві скелі гірського ланцюга Агагарі. Стару Трою здобули атакою греки недовго перед землетрусом у 1250 р. пер. Хр., підчас якого море проглинуло це місто. Беркгард обіцяє в найкоротшім часі доказати цю теорію найденими розкопками.

— **Світова всячина.** Англ. денник „Дейлі Телеграф" підтверджує вістку, що справа переносин Ліги Націй до Відня є таки актуальна. — Головна рада фашистівської партії в Римі приготовляє нову виборчу систему, яка зменшує число послів у парляменті із 535 на 400; вибори будуть основані на станових корпораціях. — Югославянський уряд веде розмови в Льондоні про позичку 50 міл. фунт. від групи Ротшільда. — Бувш. австр. архикнязь Йосиф Фердинанд Габсбург оженився із звичайною чеською дівчиною Томанек. — Франція внесла Америці 10 міл. дол. — Литовський уряд не має наміру їхати в Копенгаген для порозуміння з польським; ця звістка фальшива. — Організатор замаху на грецького президента республики Гусеіос, почав у вязниці голодівку. — Альбанський уряд почав розширювати пристань Дураццо під проводом італ. інжинірів; праця тріватиме 6 літ і коштуватиме 32 міл. лір, позичені від італ. фінансістів. — Президент Спол. Держав Кулідж підписав закон, який дає право урядові витратити 25 міл. дол. на знищення та відбудову домів на головній вулиці Вашингтону.

— **У двадцятьліття смерти Анатоля Вахнянина** а девяталіття його дружини, бл. п. Йосифи з Вашковичів відправиться в неділю дня 12. н. ст. лютого в церкві Преображення при вул. Краківській по „дванадцятні" (пізній Службі Божій) заупокійна Панахида при участи хору „Сурма".

Театри.

„Кооп. Український Театр" під дирекцією Ів. Стадника (вул. Шашкевича). Перерва.

Міський великий театр:

1 -го 7·30 „Кавалерія рустікана" та „Паяци".

11-го 3·30 попол. „Цілунок Попелюшки" (для молоді)

11-го 7·30 „Паганіні".

12-го 3 попол. „Аїда".

12-го г. 7·30 „Цілунок Попелюшки".

Міський „Театр Новини":

10-го г. 7·30 „Дівча з Пушти".

11-го г. 7·30 „Феноменальна умова", американська комедія Лярої Джонсова.

12-го год. 3·30 попол. „Д-р Юлія Сабо".

12-го г. 7·30 „Дівча з Пушти".

Кіна.

„Аполло": „Гробовець кохання".

„Палас": „Слід сонця".

„Лев": „Звеличана".

„Фетаморгана": „Парада рекрутів".

Дописи.

КОПИЧИНЕЧЧИНА. Не багато пишеться в пресі про нашу Копичинеччину, і здавалось би, що коли в цілому краю життя кипить, то у нас все спочиває. Та так воно не є. Життя у нас хоч не крикливо та все таки пливе собі своїм руслом на кожній ділянці. Плине воно спокійно, бо спрямоване кожна ділянка на свою дорогу і на всій йде своя робота, не зачіпаючи інших, а хіба одна одну доповняє. — Філія „Просвіти" розпочала вже ряд загальних зборів по читальнях. — Філія „Союза Українок" хоч цего року обмежила свою діяльність тільки на Копичинці, однак тут зорганізувала все жіноцтво міста і своїми щонедільними сходинами та систематичними викладами вишколює своїх членів як не можна краще. — Кружок „Рідної Школи" бореться безустанно з недоборами, однак прапора шкільного виховання не спускає. В груднї переведено шкільний плебісцит за українською мовою навчання по сільських громадах. — До переведення плєбісциту не допускали декуди, де до сьогодні позімок накалені комісарі, які вперто відказувалися від потверджування батьківських підписів на деклараціях. Деякі знова хоча категорично не відказалися від обовязку стверджування підписів, то всетаки справу проволікали, аж до 31. XII., а в останній день не можна було зібрати до підписів людей. В справі подібних напужить інтервенювали у копичинецького старости по кілька разів члени старшини кружка, п. д-р Бик і Мартюк Іван. Декларації внесено за 38 громад на 52 громади цілого повіту. Шкільний інспектор Самборський, одержавши наші декларації, зарядив через уряди громадські додаткове внесення декларацій за польськими школами. Вислідів поки що ще нема жадних, але їх треба надіятися. — Ведеться підготовчу працю над зорганізуванням у кількох селах збірних лекцій бо на заснування нових шкіл з ріжних причин рахувати не можна. Коляда за особистим доглядом учителів Р. Ш. та старшини кружка випала до тої міри добре, що дала змогу покрити одномісячний недобір. В деяких місцевостях були непорозуміння щодо різдвяної збірки через зарядження станиславівського ординарияту, яке причинилося до того, що ні церква ні комітет „Рідної Школи" збірки не перевів. — Економічна праця, яку веде ціло ПСК. дає щодня кращі висліди. Народний Дім в Копичинцях, перейшовши на кооперативу чисто кредитову, дає великі користи для цілого повіту і бореться дуже успішно з грошевою лихвою, яка в повіті була розпаношилася до на дальших границь. За короткий час Нар. Дім виробив собі таке довіря місцевого населення повіту, що ощадностеві вклади скоро збільшаються і можна надіятися, що скоро ця інституція буде обходитися виключно капіталами, добутими з повіту. Однак управа Народного Дому замало уваги звертає на ширення поголовної ощадности, яку можна би у повіті з добрим успіхом повести. Цю справ веде дуже добре учительський збір Р. Ш. через діточі кооперативи і шкільна дітвора зощадила за два роки дуже поважні суми (як на дітей). Новоосновані кредитові кооперативи дають повну запоруку доброго розвитку, а деякі з них вже нині обильно підсилюють Народний Дім своїми вкладами. — Повітовий Союз Кооперативів, дібравши самих кращих робітників-пропагандистів, веде успішно своїми щомісячними повітовими конференціями та щомісячними сходинами членів по кооперативах першої степени свою працю для поглиблення кооперативної ідеї та організації в народніх масах. Повстають нові кооперативи (Личківці, Котівка, Яблонів, Сидорів) а старі поширюють постепенно та систематично свої агенди на полі сільсько-господарської кооперації. — Наша кооперація як і ціле громадянство в повіті понесло останніми часами дошкульні втрати через смерть двох дуже визначних громадян членів Ради ПСК. Михайла Колодницького з Крогульця та о. Василя Сапоцького з Пробіжної. Величаві похорони були імпонуючою манифестацією українського громадянства. — Дотеперішні висліди праці на всіх ділянках нашого життя свідчать про те, що робота всюди йде складно і без тертя, як що на чолі кожної ділянки буде стояти як досі відповідна одиниця, яка буде працювати не для розголосу чи посольського мандату, але для добра народу.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7919.

З концертової салі.

Концерт зах.-української музики в Києві.

З „Пролетарської Правди" довідуємося, що в дні 28. січня ц. р. відбувся в Київі концерт зах.-української музики, влаштований заходом „Дому Вчених". Це перший концерт з задуманого цілого циклю концертів, що мали би спопуляризувати серед великоукраїнського громадянства всі музичні надбання західних українців.

На програму концерту зложилися: вступне слово Ростислава Заклинського, що подав загальні відомости про Галичину, промова ректора Інституту ім. Лисенка п. М. Грінченка, що присвятив свою коротку, але змістову промову висвітленню музичної справи в Галичині, почавши з першої половини XIX. ст. аж до нашого часу, далі фортепянові твори Людкевича, Барвінського і Якименка, романси Людкевича, Барвінського, Січинського та Якименка і врешті два хори — Людкевича „Хор підземних ковалів" і Роздольського „Сонце заходить".

Рецензент „Пролетарської Правди" М. Переяславець хвалить виконання поодиноких точок програми і стверджує, що як організатори, так і слухачі найбільше уваги віддали фортепяновим творам і романсам. Зовсім слушно пише Переяславець, що наші піяністи і піяністки повинні обовязково включити в репертуар своїх концертів також українських авторів, а тоді й українська фортепянова музика буде зростати, бо буде для кого творити.

Виконавцями цього концерту були найкращі київські артистичні сили співаки Державної Опери Маньківська та Кученко, хори Інституту ім. М. Лисенка та піяністи-композитори Л. Ревуцький і М. Фролов.

Азат Ассатурян.

Дня 4. лютого відбувся у Львові другий з черги концерт вірменського тенора Азата Ассатуряна. На програму концерту зложилось кілька оперових партій російських композиторів (Чайковський, Римський-Корсаков, Рахманінов) та вісім вірменських народніх пісень. Як на першім своїм концерті, так і тепер Ассатурян очарував публику своїм виступом: показалося, що це є першорядний оперовий співак (героїчний тенор), котрий орудує своїм голосом без найменшого напруження навіть у найвищих тонах, а власною інтерпретацією народних вірменських пісень умів розвинути перед слухачами весь чар східної музики.

Ассатурян, гість зі Сходу, б. перший тенор московської опери, здобув собі у Львові повне признання у концертових критиків. Це й причинилось певно до його заанґажування до міського великого театру, де він представиться ширшій публиці в своїм гостиннім виступі в „Паяцах" нині, в пятницю 10. ц. м.

Передвиборчі віча і збори.

ОКРУГ 52 (СТРИЙ).

Позір Сколівщина!

В неділю дня 12-го лютого ц. р. в год. 12-ій в пол. відбудеться велике окружне віче в Підгородцях біля церкви для всіх окружних сіл.

Позір Перегінщина!

Дня 15. лютого ц. р. в год. 1-шій відбудеться велике окружне передвиборче віче в Перегінську. Реферують кандидати на послів листи ч. 18. д-р Іван Курівець зі Львова і дир. Остап Луцький зі Стрия.

ОКРУГ 53 (СТАНИСЛАВІВ).

Позір Печеніжинщина!

Передвиборчі віча: Дня 12-го лютого ц. р. в год. 11-ій передпол. Баня—Березів—Лючки (разом).

Дня 12-го лютого ц. р. в год. 12-ій Мишин, Ковалівка, Стопчатів.

Дня 15-го лютого в год. 2-ій попол. Березів Вижний—Середний і Текуча.

Дня 26-го лютого ц. р. в год. 11-ій Текуча для сіл: Березів Нижний, Лючa, Текуча, Акришори, Березів Середний.

Дня 19. лютого велике повітове віче в Печеніжині.

Позір Надвірнянщина!

Дня 26. лютого відбудеться передвиборче віче УНДОбєднання в **Зеленій.**

Дня 27. лютого ц. р. передвиборче віче в **Пнівю.**

Дня 28. лютого велике повітове віче в салі „Народнього Дому" в **Надвірній.** Початок в год. 1-шій в полудне. Реферувати на вічах будуть кандидати листи ч. 18. на 53. округ.

ОКРУГ 54 (ТЕРНОПІЛЬ).

Позір Скалатщина!

Дня 16. лютого ц. р. в год. 11. в полудне відбудеться в Грималові **велике повітове** передвиборче віче УНДОбєднання в салі читальні „Просвіти". На вічу будуть реферувати кандидати на послів о. прал. Л. Куницький і п. Блінка Баранова.

ОПОВІСТКИ.

Оповістка. В Товстім к. Грималова потрібний лікар-українець. Терен для практики і праці дуже сприяючий. Інформації можна дістати в о. І. Івашкова в Товстім (Touste) к. Грималова. 1486 1-4

Спільне засідання бувшого і новообраного Виділу Українського Технічного Т-ва у Львові відбудеться в суботу 11-го лютого ц. р. в 12. год. Просимо обa виділи численно явитись.